కథా కౌముది

నాన్న రాసిన ఉత్తరం

యామిజాల జగదీష్

ప్రియమైన చిరంజీవీ,

నీకు ఉత్తరం రాయడం ఇదే మొదటిసారనుకుంటాను. ప్రస్తుతం నువ్విది చదివి అర్థం చేసుకునే వయస్సు కాదు. నువ్వు భాష వేళ్ళు పట్టుకుని ఇప్పుడిప్పుడే అడుగులు వేస్తున్న ప్రాయం నీది. నీ భాషలో నీకు రాయాలంటే నేనిప్పుడు దేవుడి భాష తెలుసుకోవాలి. ఒకప్పుడు నాకది తెలిసిందే అయినా ఇప్పుడు మరచిపోయాను. ఇలా అనడం అన్యాయమేగా? నేనిప్పుడు రాస్తున్న ఈ మాటలు నీకు అర్థం కాదు. అంతమాత్రాన దీనిని పారేయకు. దాచుకో.

బెంగాల్ చలన చిత్రసీమలో సుప్రసిద్ధ దర్శకుడిగా పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించిన సత్యజిత్‌రే చిన్న వయస్సులో ప్రతి పుట్టిన రోజునాడూ తల్లితో ఆశీస్సులు పొందడానికి వెళ్ళినప్పుడు టాగూర్ ఆయనకు ఒక కవిత రాసిచ్చారట. ఆ కవిత.

నేనీ లోకంలో
ఎన్నో దేశాలను సందర్శించాను
గొప్పగా చెప్పుకునే నదులను తిలకించాను
లోయల్ని చూశాను
రకరకాల పక్షుల్ని చూశాను
ప్రకృతిలో
ఎన్నో ఎన్నెన్నో అందాలను చూశాను
కానీ ఒక్క లోటుండిపోయింది
నా ఇంటి తోటలో
పచ్చికను తడిపి ముద్దాడిన
మంచు బిందువుల్ని చూడలేకపోయాను

- ఈ కవితనిస్తూ టాగూర్ సత్యజిత్ రేతో ఇలా అన్నారు -

"ఈ కవిత ఏం చెపుతోందో ఇప్పుడీ వయస్సులో నీకు అర్థం కాకపోవచ్చు. పెరిగి పెద్దవాడైన తర్వాత దీన్ని చదువు. అర్థమవుతుంది ఇందులోని సారాంశం" అని.

అనేక సంవత్సరాల తర్వాత సత్యజిత్‌రే ఆ కవితను మళ్ళీ చదివారట. అందులోని భావాన్ని గ్రహించిన సత్యజిత్ పథేర్ పాంచాలీ సినిమా రూపొందించారట.

నేనూ నీకిదే చెపుతున్నాను. నువ్వు పెరిగి పెద్దవాడైన తర్వాత నేను రాసిన ఈ ఉత్తరాన్ని మళ్ళీ చదువు. నీకు నీ తండ్రిగా నేనిచ్చిన ఆస్తి ఇదేనని తెలుసుకుంటావు.

ముద్దొచ్చే నీ లేలేత పాదాలు నా గుండెని తన్నినప్పుడు నిన్ను హత్తుకుని ఆనందించాను. చెప్పలేని అనుభూతి పొందాను.

నీలో నా రూపం చూసుకున్నాను. నీ చిట్టి చిట్టి వేళ్ళు నా ఒంటిమీద కదులుతుంటే నేను కన్నీళ్ళు కారుస్తూ వాటి వంకే చూశాను.

ప్రపంచంలో గొప్ప సంతోషమేది? అమ్మ ఒడా? ప్రియురాలి ముద్దా? భార్య దగ్గరవడమా? ఇవేవీ కాదు.

నువ్వు మైమరిపించిన క్షణాలన్నీ నాకు గొప్ప ఆనందాన్నిచ్చాయి. నీ బోసి నవ్వులు, వద్దన్నకొద్దీ నోట్లో వేలేసుకుని నా వంక చూసిన చిలిపి చూపులు, కేరింతలు, ఏడుపులు, నవ్వులు, తలను నిలబెట్టడం, నేలంతా నీదేనన్నట్లు పాకడం, నీ అంతట నువ్వే లేచి నిల్చోడానికి ప్రయత్నించడం, అడుగులు తడబడటం, కిందకు పడిపోవడం, మళ్ళీ లేవడం, పరుగులు తీయడంతో పాటు చిలక పలుకులు పలికి భాషను స్వాగతించిన క్షణాలు ఇలా ఒకటేమిటి ఎన్నని చెప్పను? ఈ అన్ని సమయాల్లోనూ నువ్వు మనింట ఆ దేవుణ్ని తీసుకొచ్చావు.

ఈ ప్రపంచం ఇంతే. ఏడ్పులు. నవ్వులూనూ.

జీవితాంతం పిల్లల చేష్టల్లాగే సాగిపోతే ఎంత బాగుంటుందనిపిస్తుంది.

జీవితంలోని వివిధ దశల్లో నువ్వు ఒక్కో పాత్ర పోషించాలి.

చదువుకో. అదే సమయంలో అనుభవపూర్వకంగా వీలున్నంత ఎక్కువ నేర్చుకో. నిప్పు వేడిగా ఉంటుందని చదివి తెలుసుకోవడం కాదు తాకినప్పుడు కలిగే గాయంతో నిజం తెలుసుకో. అప్పుడు కలిగిన అనుభవం ఎప్పటికీ ఒక పాఠంగా మిగిలిపోతుంది. ఆఖరి శ్వాస విడిచేవరకు ఈ జీవన సూత్రాన్ని మరచిపోకు. శరీరంలోంచి బయటకు వచ్చి నిన్ను నువ్వు చూసుకో.

అన్ని వేళలా ప్రేమగా ఉండు.

ప్రేమను మించింది ఈ లోకంలో మరొకటి లేదు.

ప్రేమానందంతో ఈ లోకాన్ని తడుపుతూ ముందుకు సాగడం అలవరచుకో. ప్రేమ తృప్తినెరగదు. ఎంత తాగినా ఇంకా కావాలనిపించేది ప్రేమేనని చలం అన్నాడు. ఇందులో ఎంతో గొప్ప నిజముంది.

నీ తాత యాభయ్యో పడిలో విమానాన్ని చూసి ఉండొచ్చు. నేను నా యుక్తవయస్సులో విమానాన్ని చూశాను. కానీ నువ్వు నీ రెండో ఏటికే విమానాన్ని చూశావు. రేపు నీ కొడుకు రాకెట్‌ని నెలల ప్రాయంలోనే చూడొచ్చు.

ఈ మార్పు ఒక తరంలో అమాంతం వచ్చింది కాదు. దీని వెనుక అనేకుల కఠోర శ్రమ, అంకితభావం వంటివన్నీ కలగలిశాయి.

నీ ముత్తాత అడవుల్లో తిరిగి ఉండొచ్చు. నీ తాత పల్లెలో పెరిగి ఉండొచ్చు. నేను పట్టణంలో పెరిగి ఉండొచ్చు. నువ్వు నగరంలో పుట్టి పెరుగుతున్నావు.

నీ తాత భూమిని చదును చేశాడు. నీ తండ్రి విత్తనం నాటాడు. నువ్వు సాగు చేస్తావు. సత్ఫలితాన్ని అనుభవించు. అక్కడితో ఆగిపోకు. నీ సంతానానికి అవసరమైన విత్తనాలను నీ గుప్పెట్లో ఉంచుకో.

శ్రమించేందుకు వెనుకాడకు. అదే నిన్ను ముందుకు తీసుకుపోతుంది.

కలలు కను. దేవతలు నీ కలల్ని ఆశీర్వదిస్తారు.

స్త్రీని ప్రకృతి శక్తిగా చూడు. ఆరాధించు. ఆనందించు.

నా తండ్రి నా నుంచి దాచిన రహస్యాలను భద్రపరచిన పెట్టె తాళాల కోసం వెతికినట్లే నువ్వూ వెతకొచ్చు. అన్వేషణ ఫలించాలి. నీకు తెలియంది లేదు. అడుగులు చూసి వెయ్యి. పరిశ్రమ ప్రధానం.

ప్రయాణాల అనుభవాలు నీకు వీపుమీదా కళ్ళు తెరిపించొచ్చు.

పుస్తకాలను ప్రేమించు. ఒక్కో పుస్తకాన్ని తాకినప్పుడు నువ్వు ఒక్కో అనుభవాన్ని స్పర్శించినట్లే. నీ తాత ముత్తాతలు పుస్తకాలను పట్టించుకోలేదు. కానీ నువ్వు అలా ఉండకు. దొరికిన దానికన్నా నచ్చిన పని చెయ్యి. అందులో ఆనందాన్ని అనుభవించు.

ఒడిదుడుకులు ఎదురైనప్పుడు స్థిరంగా నిల్చునేందుకు ప్రయత్నించు. డీలా పడిపోకు.

ఎవరైనా అడిగితే వీలైన మేరకు సాయం చెయ్యి. లేదనకు. సాయం చేయడంలో ఉన్న ఆనందన్ని అనుభవించు. అందులో నిన్ను నువ్వు చూసుకో.

చుట్టాలతో చనువుగా ఉండు. అదే సమయంలో ఎడంగానూ ఉండు.

ఈ భూమ్మీద బంధాలన్నింటిలో మృదువైంది, తీయనైనది స్నేహం. దీనిని మించిది మరొకటి లేదు. మంచి మిత్రుల్ని చూసుకో. జీవితం తిన్నగా సాగిపోతుంది.

ఇవన్నీ నా తండ్రి నాకు చెప్పక చెప్పినవే.

నేను నీకు చెప్పాలనుకుని చెపుతున్నవివి.

నా ఆనందాన్ని నువ్వు పుట్టిన తర్వాత నా తండ్రి ప్రేమను అర్థం చేసుకున్నాను. రేపు నీకు పుట్టబోయే బిడ్డలో నా ప్రేమను నువ్వూ గుర్తుకు తెచ్చుకుంటావు.

బిడ్డ కలగడం, తల్లికీ, తండ్రికీ ఆత్మాభివృద్ధికి అవసరమని తోచినప్పుడే బిడ్డని పోషించడానికి, బిడ్డకి తగిన శిక్షణ ఇవ్వడానికి సరైన పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడే బిడ్డని సృజించుకోవాలి. గుడ్డిగా అప్రయత్నంగా, తమ ఉద్దేశ్యమూ, ఒళ్ళూ తెలీక బిడ్డల్ని కని, తమనీ, వాళ్ళనీ, ఈశ్వరుణ్ణీ కర్మనీ తిట్టుకునే స్థితిలో పడటం, బిడ్డని చంపడం కన్న ఘోరమైన కార్యం అని చలం చెప్పిన కొన్ని వాక్యాలు గుర్తుకొచ్చి నీ విషయమై ఆలోచించాను. నేను నీకు ఏ మేరకు న్యాయం చేశానో కదూ?

ప్రతి శిశువు ఉత్త చేతుల్తో రాదు. ఒక సందేశంతోనే వస్తుంది. దేవుడింకా మనిషిని నిరుత్సాహపరచలేదనే ఠాగూర్ మాటల్లోని లోతును చూడు. ఆ మాటల్నే నీ ఎదుగుదలలో చూడాలన్నది నా ఆశ.

అప్పుడే పుట్టిన శిశువుని చూసి ఆనందించి పొందే అనుభూతల్లే గొప్ప హృదయంతో ప్రతి సూర్యోదయాన్నీ స్వాగతించు. పలకరించు.

సౌందర్యం అసలు పసిలు నవ్వులో ఉంటుందనే విశ్వకవి మాటలు మరచిపోకు.

వాస్తవాలు ఎన్నైనా కావచ్చు. కానీ నిజం మాత్రం ఒక్కటే.

ఇలా చెప్పుకుంటే పోతే ఇది ఉత్తరం కాదు పెద్ద పుస్తకమైపోవచ్చు. చెప్పడానికేం బోలెడుంటాయి. అందుకే అంటున్నా.

నువ్వు నీ మనవడో మనవరాలితోనో ఏదో ఒక ఊళ్ళో ఎక్కడో అక్కడ ముద్దాడి మాట్లాడేటప్పుడు నా జ్ఞాపకం వస్తే ఈ ఉత్తరాన్ని మళ్ళీ చదువు. నీ కళ్ళలోంచి కారే కన్నీటిలో నేనుంటాను.

ఇట్లు

నీ నాన్న.

Click here to share your comments on this story